

Список використаних джерел:

1. Олійник А. Ю. Зміст конституційної свободи людини і громадянина щодо недоторканності особистого і сімейного життя / А. Ю. Олійник, В. В. Свистунов, В. С. Сивухін // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ України: Збірник наукових праць. – 2005. – № 2 – С. 131-139.
2. Сивухін В. С. Конституційне право на невтручання до особистого і сімейного життя людини і громадянина та його забезпечення органами внутрішніх справ України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 “Конституційне право” / В. С. Сивухін. – К., 2007. – 16 с.
3. Малєин Н. С. Охрана прав личности советским законодательством / Н. С. Малєин. – М.: Наука, 1985. – 165 с.
4. Конституційне право України: Підручник / За ред. професора В. Ф. Погорілка. – К.: Наукова думка, 1999. – 735 с.
5. Фат'янов А. А. Тайна как социальное и правовое явление. Её виды / А. А. Фат'янова // Государство и право. – 1998. – № 6. – С. 5.

*Вергун Антоніна Миколаївна,
заступник декана з науково-
педагогічної роботи, к. е. н., доцент
кафедри підприємництва та бізнесу
факультету підприємництва та
права Київського національного
університету технологій та дизайну*

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ – ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

Практика зарубіжних країн у сфері фіскального контролю показує, що притягнення до кримінальної відповідальності юридичних осіб за податкові злочини може бути дуже корисною і для українського податкового і кримінального законодавства, адже ухилення від сплати податків здійснюється най-

частіше не тільки в особистих інтересах керівника фірми, але й в інтересах підприємства, де присутні інтереси засновників [1]. Чинне законодавство України передбачає кримінальну, цивільно-правову, адміністративну та дисциплінарну відповідальність за порушення податкового законодавства [2].

Кризовий стан економіки України, скорочення обсягів промислового виробництва та, як наслідок – зменшення відрхувань до бюджету мають відчутні наслідки для всіх сфер народного господарства, в тому числі і на соціальній сфері. Саме тому необхідно мінімізувати і унеможливити злочинні прояви у податковій системі, як визначальному механізмі здійснення функції перерозподілу доходів та одному з найважливіших важелів державного впливу на сферу бізнесу. Звісно, головним елементом у цьому ланцюгу (механізмі), є дієвий контроль з боку фіскальних органів держави.

Контроль у сфері оподаткування за організаційно-правовою природою варто розглядати як систематичну, конструктивну і позитивну діяльність, яка має місце як у сфері регулятивних, так і у сфері правоохоронних відносин, що зумовлено тісним зв'язком контролю з процесом прийняття управлінських рішень.

Фіскальний контроль варто розглядати як функціональний елемент і основну форму податкового адміністрування, а також специфічну систему спостереження за фінансово-господарською діяльністю платників податків з метою її оптимізації для якісного виконання податкового законодавства.

Водночас, фіскальний контроль слід розглядати як організаційно-правовий механізм, елементи якого включають такі категорії як суб'єкт, об'єкт, принципи, гарантії, завдання, функції, методи та методика здійснення тощо.

Головними завданнями податкового контролю є: невідворотність покарання порушників податкового законодавства; забезпечення правильного обчислення, своєчасного і повного внесення податків і зборів до бюджетів різного рівня; попередження порушень податкового законодавства, а також відшкоду-

вання збитків, заподіяних державі у результаті невиконання платниками податків (податковими агентами) та іншими особами своїх зобов'язань.

Серед необхідних ознак ефективної системи контролю за дотриманням податкового законодавства є: створення структури податкового відомства з орієнтацією на певні категорії платників податків; проведення роз'яснювальної ефективної роботи, пов'язаної з ознайомленням з податковим законодавством; наявність ефективного алгоритму вибору платників податків для проведення контрольних перевірок; застосування ефективних форм, прийомів і методів податкових перевірок, заснованих як на розробленій податковим відомством єдиній комплексній стандартній процедурі організації контрольних перевірок, так і на міцній законодавчій базі, що надає податковим органам широкі повноваження в сфері податкового контролю та впливу на несумлінних платників податків; використання системи оцінки роботи податкових інспекторів, що дозволяє об'єктивно врахувати результати діяльності кожного з них, ефективно розподіляти навантаження при плануванні їхньої роботи.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що реалізація такого комплексу завдань залежить від безумовного дотримання вимог чинного законодавства та сумлінного ставлення кожного працівника до своїх посадових обов'язків, а також від інтелектуального професійного і культурного рівня персоналу. Йдеться, передусім, про зміцнення дисципліни, викорінення протиправних корупційних діянь та інших негативних проявів, що компрометують контролюючі органи, підривають міжнародний авторитет нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Козырин А. Н. Налоговое право зарубежных стран. Вопросы теории и практики. – М., 2003.

2. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.